

Наапет КУЧАК

Літературні
записки

Стихи
афоризми

або

УВІЙТИ В САД

у переспівах

Ігоря КАЛИНЦЯ

Наапет КУЧАК

Сто і один айрен

або

УВІЙТИ В САД

у переспівах

Ігоря КАЛИНЦЯ

«ЗЕРНА» 1999
Париж-Львів-Цвікау

*Редактор та упорядник,
передмова:
Ігор Трач*

1.Auflage

©1999 Flacius-Verlag-Fürth/Bayern
(in Zusammenarbeit mit Ukrainischer Verlag
Paris-Lemberg-Zwickau
und
“Ukrainische Technologien”)
Alle Rechte vorbehalten

ISBN 3-924022-46-1

Видано

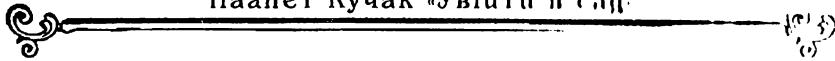
© 1999 Flacius-Verlag, Fürth/Bayern
у співпраці з “Українським видавництвом”
(Париж-Львів-Цвікау)
та з НВФ “Українські технології”
(Львів, тел.(00-380-322) 522049)
Всі права застережені

© «ЗЕРНА», 1999

Свою працю я не називаю «перекладом», а тільки «переспівом». І хоч я щільно йду за текстом Н. Кучака, великого вірменського поета XIV ст., я вільно повівся з формою айрена: відійшов від наскрізної рими, бо вона в українському вірші звучить трохи ненатурально. Ритмомелодика переспіву залежала від настрою, навіяного підрядником, а не від музики оригіналу. Зберігаючи ті ж вісім рядків айрена, передаю їх двома катренами. Вільне поводження зі строфікою, не бажане при строгому перекладі, дає можливість дещо наблизити і поетику автора до українського читача: інколи переспів вилився у пісню, як можливо це у Кучака, а іногі звучить як сучасний вірш, що також не так уже й зле для теперішнього читача.

Мені не відомо, чи є українські переклади знаменитого Вірменіна.

1987

ВЕЛИКИЙ ВІРМЕНИН У ПЕРЕСПІВАХ ВЕЛИКОГО УКРАЇНЦЯ

Шановний читачу!

Ми знайомимо тебе з переспівами на українську мову видатного вірменського поета 14 століття Наапета Кучака, написаними визначним поетом сучасності Ігорем Калинцем. Цією книжкою ми відкриваємо ще одну серію у бібліотечці літературно-мистецького альманаху українців Європи “Зерна”...

Про цю книжку я вперше дізнявся від Ігоря Калинця під час наших теплих розмов у Байройті влітку 1995 року, коли в цьому мальовничому північнобаварському місті відбувався “Український тиждень”, в програмі якого був і літературний вечір поезії Ігоря Калинця, де мені разом із перекладачкою Анною-Галею Гorbач довелося говорити перед німецькомовною слухацькою аудиторією про геніальність українського поета, його долю, долю його генерації, про вплив Ігоря Калинця на ціле покоління.

Для мене було справжнім відкриттям неперевершеної майстерності у чарівному світі поетичного слова, коли наприкінці 80-х спрагло перечитував еміграційні видання Ігоря Калинця, які непростими дорогами потрапили до моїх рук: “Поезії з України” (Брюссель, 1970), “Підсумовуючи мовчання” (Мюнхен, 1971), “Коронування опудала” (Нью-Йорк, 1972), “Вогонь Купала” (Нью-Йорк, 1975), хоча ці книги роздобув я й пізніше часу їх написання та публікацій. А вже видані у 1991 році “Пробуджена муз” (Варшава) та “Ісевольнича муз” (Балтимор-Торонто), в яких згруповано 17 збірок Ігоря Калинця, стали своєрідною шаною великому поетові. Шкода тільки, що ці книжки були видані знову ж таки за кордоном, а не у вільній і все Україні! Після цього двотомника була ще ціла низка книжок Ігоря Калинця. Й

кожна з них вирізнялася неперевершеною своєрідністю таланту митця й громадянином. Про громадянський подвиг поета Ігоря Калинця говорилося й писалося багато. За свої переконання справжнього українського патріота йому довелося відбути 6 років страшних соціальних таборів та 3 роки заслання на Північному Уралі та в Забайкальї. Але музу його ніколи не покидала. Саме в цих суворих умовах й була створена книжка “Увійти в сад”, з якою ми маємо можливість познайомити читача. Ця книжка відкриває нам ще одну дорогоцінну грань майстерності поетичного дару, таланту Ігоря Калинця.

Оля Гнатюк пише у передмові до “Пробуджені музі”, що наступні покоління говоритимуть про наш час як про добу Стуса і Калинця. Я ж таки переконаний, що тепер, коли вже помирають останні дні цього сторіччя, цього тисячоріччя, наші нащадки говоритимуть про поезію 20-го сторіччя, як про час Ігоря-Богдана Антонича, Василя Стуса, Ігоря Калинця, Євгена Маланюка, Олександра Олеся та ще декількох десятків майстрів українського поетичного слова.

Книжкою “Увійти в сад” Наапета Кучака у переспівах Ігоря Калинця “Зерна” започатковують ще одну цікаву серію у своїй бібліотечці. Нехай ця книжка припосе хвилини насолоди читачеві й стане це одним виразом пошані як до геніального Вірменіна, так і до геніального Українця у його ювілейний рік*...

*Ігор Трач
шеф-редактор часопису “Зерна”
та видань його бібліотеки*

*Hohenstein-Ernstthal,
Німеччина, січень 1999 р.*

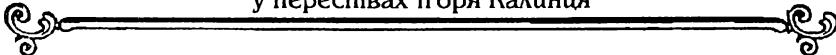
* Ігор Калинець народився 9 липня 1939 року у Ходорові, що на Львівщині.

1.

Я заздрю тому, заздрю тому,
хто милю викрав і утік.
І ледь дістався на той бік —
вода зірвала міст з припону.

А потім — іній, снігопад,
сліди загинули в тумані.
Він вдень поцілував кохану,
з коханою ввійшовши в сад.

2.

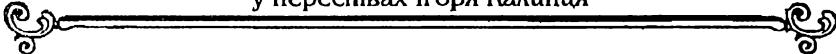
Поки ти була моєю,
все росисте зеленіло.
А тепер царить землею
паморозь мертвецьки біла.

Схаменися — і воскресну
дужим сонцем над тобою:
крига скресне з твого серця —
рине ярою водою.

3.

Звідкіля ти взялася така,
що від всякого квіту красніша?
Мені в душу ввійшла, та не тішить
мою душу жага пломінка.

Ти у серці моїм, та візьми
пошукай собі стежки із серця.
Плачу я — і стає мені легше,
коли з нього проллешся слізьми.

4.

Що у світі достойне ридання,
коли серце ним сповнено вщерть?
Перша річ — нещасливе кохання,
друга річ — несподівана смерть.

Не журітесь так за покійним:
йому світ відчинився новий!
Ви мене щиро зором окиньте:
я не мертвий, але й не живий.

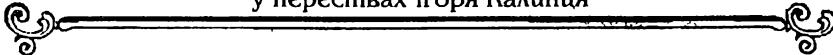

5.

Сині очі — в моря взято,
брови — в хмаровиці.
Із рожевої троянди —
барви на обличчя.

Там, де ти, не треба свічки —
осявають груди.

Навіть тих, що сплять навічно,
з-під землі розбудять.

6.

Хто говорить, що куріпку
приручити годі?
Бачив я одну, та гірко,
що в чужій господі.

Брови чорні всім на горе,
плине мед вустами.
Як така мерця пригорне —
той живий устане.

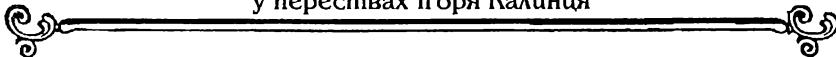

7.

Хто місяць ясніш? нема!
Усі потьмарились зірки.
Лише моя — зоря земна —
цвіте щокою до щоки.

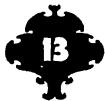
Хвалько той місяць як не як!
О, сукні відхили розмай!
Осліпне місяць-неборак,
прибитий сяєвом украй.

8.

Як же бути — в кралю кожну
я закохуюсь як стій?
Вічності закон знаходжу
серед кралиних обійм.

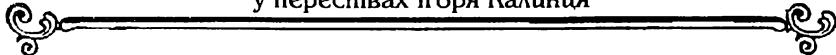
То скажу я: Всемогучий!
Ти ж красуню сотворив:
чи то гріх, що я жагуче
твір Господній полюбив?

9.

Із-за гори зійшла зоря
із місяцем упарі...
В моїх обіймах ти — і я
цілую очі карі.

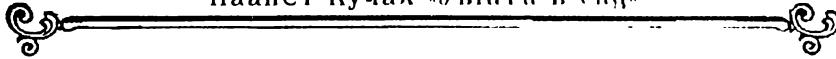
«Як ока, — Бог прорік згори, —
шануй свою кохану:
я двох таких не сотворив
під сонцем незрівняних.

10.

Немов за груддю матері дитя,
так побиваюсь за тобою.
Та відійшла матуся із життя,
дитя лишилось сиротою.

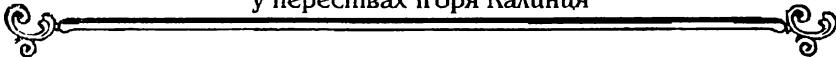
Тепер мої і серце, і вуста
горять незгасною жагою.
О, змилуйся, моя жадана, — стань
мені спасенною водою.

11.

Я завжди був з чоти крилатих,
що на землі не клонуть зеренця,
воліють в небесах шугати,
подалі він любовного сильця.

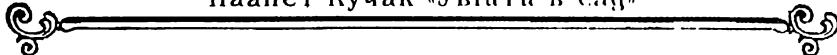
А ти на морі чатувала...
Коли б знаття мені! в єдину мить
птахи всі лапками попали,
а я — ще вплутався крильми.

12.

Відійди — прошу, зласкався,
Як без тебе легко!
Ти крізь серце пронеслася:
і тепер — далеко.

Коли б навіть одиноким
джерельцем ти стала,
не ступлю до тебе й кроку —
хай вбиває спрага!

13.

Мене малого в отчій хаті
всі називали «хлопчик золотий».
Та встиг той хлопчик підрости
і вирости, і покохати.

Він зіщуплів, і зблідла цера...
О юнаки! нам серце від зажур
не порятує панцир ані мур,
ні в камені — крицеві двері.

14.

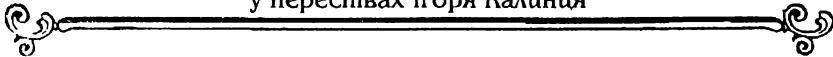
О, ради Господа, мовчи!
І є грай мені бровою.
Твоїх очей тонкі мечі
пролляли кров рікою.

О, не збавляй мені життя:
кохати — не вагатись.
Я сирота. Без вороття
згорю в твоїм багатті.

15.

Я — очі серед ночі.
А світло, світло — ти!
Ясний, зорій, світи —
без світла гаснуть очі.

Я — риба. Річка — ти!
Без річки риба гине.
Та в іншій знову плине.
Мені ж бо — не змогти.

16.

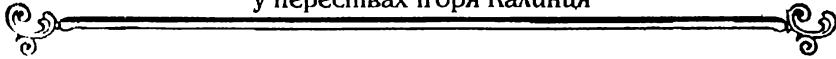
Я паленію від любові,
як в надвечір'ї хмара.
Усім, крім тебе, вже відомо,
що лиш гріхом я марю.

Нацьо мені здалися очі —
захланні, ненаситні?
Вони тебе лиш зеріти хочуть,
єдину в цілім світі.

17.

Ти знову в синьому, крізь синє
просвічують лілеї рук.
І не ходи повз наш рундук —
моїм очам подай спочинок.

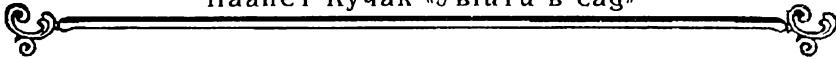
Твій батько — добродій відомий:
на ріках будував мости.
Вчини ж бо добродійство ѹ ти:
о, дай вуста свої медові.

18.

Яке лице у неї нині:
то зрум'яніле, то бліде!
І я горю, як поведе
роэмову бровами в гостині.

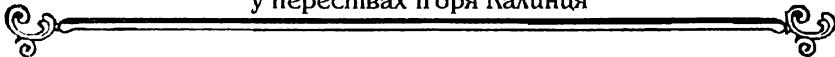
То звільнить ґудзика на грудях —
і груди висвітлять, як сніг.
І тільки вийде за поріг —
каратися я пими буду.

19.

Мій суджений, дай знак хто ти?
Яви у сні своє обличчя.
Коли у сад мене покличеш
з моєї дівич-самоти?

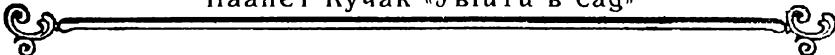
Жадаю, прагну я тебе,
мов квітка крапельки вологи
у спечне літо — і до Бога
волос в небо голубе.

20.

У мене серце — лист багряний,
самітний на гіллі тріпоче.
А по щоках дощі весняні —
то за тобою плачуть очі.

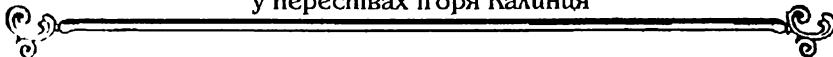
Душа полинула до тебе —
впусти її, мов гостю в хату.
В твоїх обіймах мав я небо,
де неба ще мені шукати?..

21.

Я сад садив, я сад плекав —
о диво з див зелене!
Бодай би всохла та рука,
що сад забрала в мене.

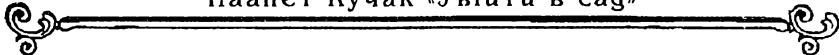
Пішов я в гори одинцем —
куріпка всиротіла.
Мене принадиш у сильце —
впаду душою й тілом.

22.

Подамся звідси геть, далеко.
Куди приб'юся, звідти знову пріч.
Я стану вигнанцем в країні греків,
навіки щезну із коханих віч.

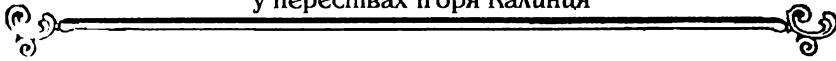
Коли тобі, де я, звістують люди,
мене не буде там — простигне слід.
Коли від тебе вісточка прибуде,
з темниці навіть вирвуся на світ.

23.

Прокинься швидше — вийди з хати,
як вранці сонце з-поза хмари.
Зблісни грудьми в прозорих шатах:
вони, як блискавиці, ярі.

Були й отці, що ради тебе
покинули доми Господні...
Тобі й мого кохання треба —
зманити з отчої господи.

24.

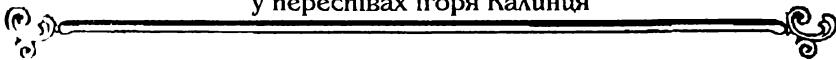
Я став блідіший від шафрану,
я, мов кадильний ладан зжовк.
Чи то гризота від кохання,
чи смертний час уже прийшов?

Мені вповіли — в тебе ліки!
Молюсь, як в небо голубе: —
о, порятуй, а то на віки
назвуть убивцею тебе.

25.

Ти хвалилась: «білі перса —
дві слузі тобі покірні».
Коб уста твої облесні
ще були хоч трішки вірні!

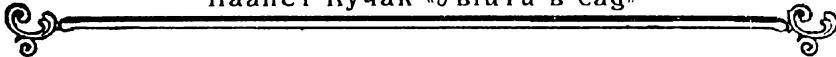
І тепер я у нестямі —
ні розради, ні рятунку:
інший хтось припав устами
до слідів моїх цілунків.

26.

Карі очі, чорні брови,
що й волосся — чорні хвилі.
Тільки груди під покровом —
неприступні вежі білі.

Гей, як вмреш, у світі іншім
грішного вже не повернеш:
що там груди найбіліші,
як кохатимуть їх черви?

27.

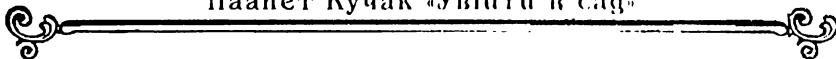
Я поспішав, я так до тебе мчав,
я думав: ти уся — чекання.
Чому не бачу радості в очах?
Блукає на вустах зітхання...

Прости мені, коли я не вгодив.
Став роком день мені. Ті ноги,
які несли окрилено сюди,
ті ж винесуть назад, їй-Богу.

28.

Сукню, прошу вас, із сонця
для коханої зішуйте.
З місячного волоконця
підшиття у ній підбийте.

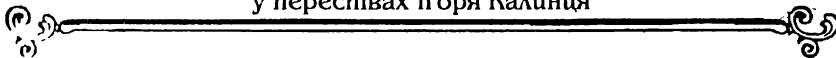
Облямівка — хмари чорні,
наче хутро соболеве.
Будуть гудзиками зорі,
петельки — зробіть із мене.

29.

І помилитись, ісвно, гріх,
що полюбив дочку гадюки.
Увірував, зібрався з духом,
прийшов до неї на поріг.

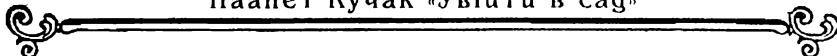
Гадюка-матінка на звук
через поріг метнула жало.
І я заплақав: сліз замало,
коли кохається гадюк.

30.

Я світ увесь вздовж-впоперек пройшов,
ні, не пройшов — пролинув, як на крилах,
аби знайти собі таку любов,
яка б мене уперше полюбила.

Моє кохання! як же сталося так:
ти — люблена й покинута негоже?
А я весь світ долав, неначе птах,
до твого, з іншим діленого ложа?

31.

Ти світишся ласково, як перлина,
ти вся пахтиш трояндою вогню.
Хай матінку твою вогонь поглине,
що віддала чужому у рідню.

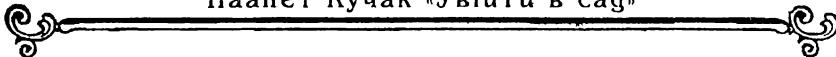
Коли б в країні греків і вірменів
були і правда, й справедливий суд,
я б заступився за красу вогненну
і за перлинину лагідну красу.

32.

О білоперса, яснoperса,
в єдвабній льолі голубій.
Ледь розщіпнулось на тобі,
а в мене обмирає серце,

Молюся Богові: до тла
Ти визбав світ від голубого,
щоб та, у голубій, без нього
мене спалити не змогла.

33.

І свічки мерехт, свічки дим,
що чорним перевита:
він вмер від туги молодим —
найдужчої у світі.

І свічка повела айрен
крізь сліози, крізь ридання:
як він згорів палким вогнем,
над ним згорю дорання.

34.

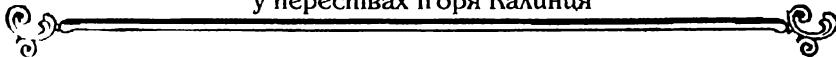
Всі мене довколо обмовляють,
спопелили б, якби їхня сила.
А яка вина моя, не знаю,
мабуть, та, що палко полюбила.

Як би я тепер не повелася,
на чолі у мене запис завше:
плітки-тим, що до обмови ласі,
а мені — кохати покохавши.

35.

Прийди до мене в тихий час
і для розради, й для поради.
Що людям хочеться від нас?
Кому ми стали на заваді?

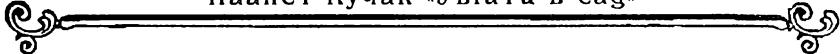
І пальцем тичуть: «он — де він!»
Так ніби я якась почвара,
чи вбив когось — і жде загин,
мовляв, йди-йди — чекає кара.

36.

Перед світанням на покрівлю
піднявся я у твому домі —
і чую голос невідомий:
«Одєй заліз сюди свавільно».

Ах, це доносить стовп колоді!
Ви в лісі виростали, милі,
невже у лісі вас навчили
ремесел нашепту і шкоди?

37.

Чом серденько розгубилось:
понесло воно на продаж,
що було для любка міле —
всю мою дівочу вроду!³

То ж торгуйся, любий, краще,
всіх побий ціною прецінь,
щоб мене якесь ледащо
не купило, крий Бог, безцінь.

38.

Он моя (хай всліпну!) любка
з іншим йде, його обнявши...
Чом, голубко, ти так хутко
милування гудиш наше?

І кажу своєму серцю:
— плач-не-плач — пора прощання.
Не звоюєш серце в герці,
не примусиш до кохання.

39.

Де вулиць і провулків вир
збігає із гори, там мила,
мене зустрінувши, вклонилась,
додолу опустивши зір.

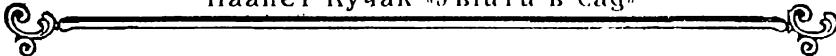
Її притиснув до грудей,
розцілував в обидві щоки.
Вона заплакала: жорстокий!
знеславив так у білий день...

40.

Ти, кохана, себе не карай,
мені мука твоя серце крає.
Ми в далекий поїдемо край,
з неласкавого отчого краю.

Там ми вільно зітхнем — і у снах
знов зазнаєм колишнього раю,
там забудем безсоння і страх,
що серця наші тут пожирають.

41.

Святий Давиде, ти надія
вмолити в Господа мій гріх:
я покохав — як тільки міг —
з-поміж усіх найкращу діву.

Коли б, вона, зоря, сама
ввійшла до келії, ти сам би
читав у день для неї псалми,
а серед ночі обіймав.

42.

Я милоданку взяв за стан.
Тверезий, я сп'янів одразу:
війнуло садом із-за пазух —
бо кіш дозрілих яблук там.

Га любка вдарила тривогу:
«З гіллею, пробі, обломив!»
Не вірте її! Хіба б я смів?
Не рвав я силоміць, їй-Богу!

43.

Чиюсь кохану вчора повели
чужому, нелюбу в дружини...
Чи обдурили?.. Може, продали?
Та все одно: нехай загине,

нехай прийме пекельний жар
оту любов, яка за гроші!
Закохані несуть собі у дар
цукорки, яблука і рожі.

44.

Не гнівайся! чи я могла
тебе ж бо увести в неславу?
І пліткар між нами: плітка зла
йому запевне у забаву.

Пліткар — мов з Біблії змія:
Адама, обдуривші підло,
його із раю вигнала вона,
неначе голого на світло.

45.

Навстріч я вийшов тій, що схожа
до тисячі округлих місяців.
Світанок полум'яну рожу
несе у голубій руці.

— Люблю тебе найдужче в світі, —
я мовив ій — у відповідь було:
«Коли кохаєш, то кохай же скрито,
не розбуди освідченням села».

46.

На людній вулиці із лазні
кохана йде — який щасливий день! —
у строях пишних і поважна,
та крізь серпанок змовницьки веде:

— Тепер ми наї, приходь у нічку.
Цо важко зараз, легко уночі.
Прийму, немов світильник свічку,
накину найсолодші обручі.

47.

Є серцю мому, що казати —
боюся батька твого:
кругом ти, серденько, багата,
я серцем лиш невбогий.

— Не бійся батенька, молодче:
біdnіють і багаті.
В обіїмах вбогого солодше
багацькій доні спати.

48.

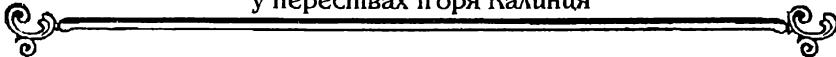
Твій поцілунок — рай і горе!
Солодкий плід понад плодами,
що ріс в Едемі для Адама —
і більш ніде на суші й морі.

Коли облесний голос змія
зірвати плід йому нараяв,—
Адама вигнали із раю.
Мене тепер — з твоїх обіймів.

49.

Вночі заснула я самітня,
сама ж бо, саміська в постелі.
І місяць мережив намітку
над тілом розквітлолійним.

Приснився тоді мені милий —
і я оп'яніла від щастя.
Одразу від сну пробудилася:
а ніч яка місячна, ясна!..

50.

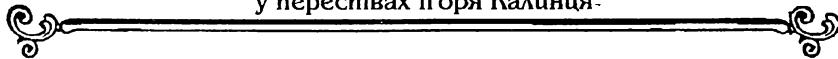
О доле суджена! з твоїх очей
я зникнув на якусь часину,
як ти собі помислила: «ачей,
його я більше не зустріну».

Я вже пішов туди, де вже амінь,
звідкіль не повертаються ніколи.
Хоч тисячу красунь дають взамін —
тебе не заміняю, доле!

51.

На покрівлі проти неба
спить собі моя зажура.
Гей, впусти мене до себе
чи кажи йти геть з-під муру.

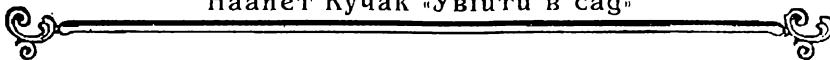
— Не женуть тебе ці стіни.
А на дах лип місяць вхожий.
У невіданні постій-но,
аж заквітнуть ранку рожі.

52.

Прийшов до вас, але не можу
опам'ятатися, чого я тут.
Твої вуста, як дикі рожі,
мені, задеревілому, цвітуть.

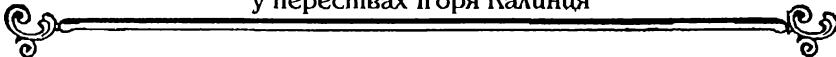
Що ти з моїм вчинила серцем?
Аж мре воно від радісних оков.
Люблю не вперше, але вперше
така важка судилася любов.

53.

Загостилась любка нині —
перший раз за вічність!
Не співайте пісні, півні, —
не збавляйте нічки.

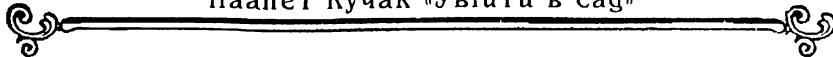
А ти, ранку, рано-вранці
тільки на заваді.
Чи не знаєш, що коханці
сонцеві не раді?

54.

Вже небо і земля у змові,
щоб розцвісти світанням золотим.
Обіймів розімкнулися окови —
окови туги мусимо пести.

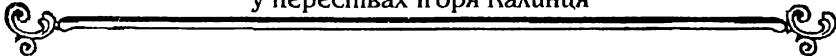
Скінчилося любові свято —
з благанням руки простягаю вслід.
Проказуєш, як дивну клятву:
— Я мушу йти у свій немилій світ.

55.

О довга ніч! на веретено
вона снується із куделі.
Під лаву прядку! чи без мене
коханий сам собі постелить?

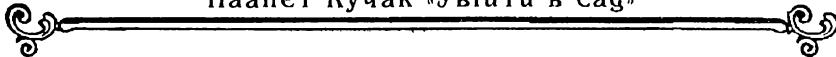
Візьму вино — яка вечеря
коханцям п'янкощів без цього?
О, відчини, коханий, двері,
бо випав сніг, я змерзла в ноги.

56.

О, білі груди — білосяйний храм,
а повні перса — пломінці лампади.
Заради храму і лампад заради .
посвітачем хотів би стати там.

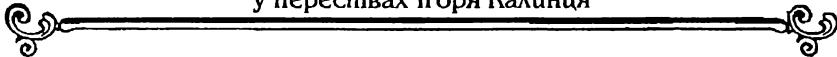
— Побіля мого храму ти не стій,
бо не тобі світити в нім лампади!
Тебе манять пустих забав принади,
мій храм покинеш в темряві густій.

57.

Дозволь, мені, кохана, роздягти
твої, мов сад, розквітлі груди.
Дозволь мені до саду увійти —
у райські, янгольські споруди.

Клянусь тобі не перейти межі
до забороненого плоду.
О смерті янголе, не прожени
завчасу з райського городу.

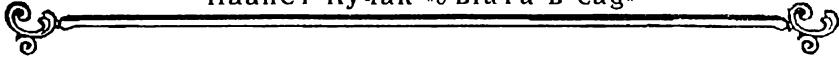

58.

Ти вся — вороняче қрило,
а карі очі — дві безодні.

Як не прийдеш вночі сьогодні, —
скарає Бог тебе за зло.

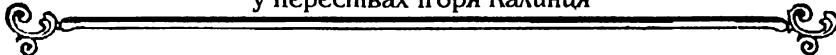
Вночі, коли вуста із вуст
спиватимуть красу кохання,
твого цілющого дихання
душею спрагнено діткнусь.

59.

Вся в зеленому красуня —
он яка кохана в мене!
Одягла квітчасту сукню,
навіть гудзики зелені.

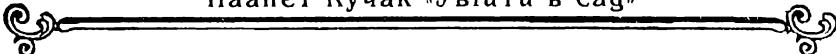
Йдемо в сад — у смарагдових
берегах струмок студений.
Сад буйє — зверху й долом —
як на сукні, все зелене.

60.

Щоб змалювати її парсуну,
розклав художник причандалля.
Уже дійшов до брів — і далі
враз знепритомнів: от красуня!

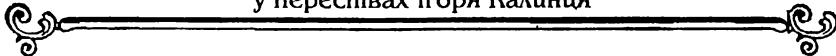
Хто лиш угледить краєм ока
її портрет — вже той щасливий.
Мене жива заполонила —
то чом я чую тільки докір?

61.

Змалювали образ милив —
віддали у нагороду:
І в Катаї всі від дива
оніміли на ту вроду.

Тисячу п'ятсот умілих
живописців запросили,
але крашої, ніж мила,
змалювати не зуміли.

62.

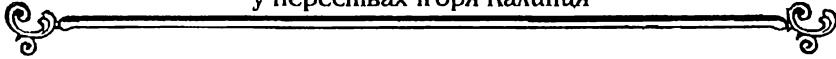
Відтоді, як я на світі,
ще не був у сповіdal'ni.
Щоб священника не стріти —
все шляхи шукаю дальні.

Та красуню хоч у смерку
назирну і стріну перший.
Стан її — для мене церква,
сповіdal'niця — то перси.

63.

Сп'яніти від вина, що грає
твоїм дівочим рум'янцем,
зірвати яблук з твого раю,
що налилися солодцем.

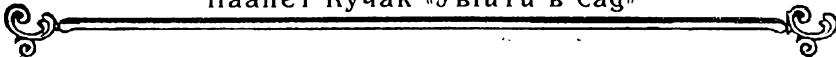
І сном забутися на персах
моєї вснулої яси...
Тоді нас, в любоццах завмерлих,
ти, смерті янголе, скоси.

64.

Хто обличчя не полюбитъ,
що висяює, мов зірка?
Хто тонкі спізнає губи,
тому навіть цукор згіркне.

І чоло — як біла скеля,
де у стіп озерець двоє.
Рот коханої — то келих
із трояндною водою.

65.

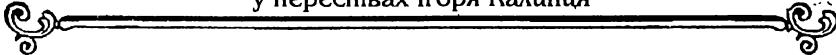
Ось вулиця коханої... вікно...

і двері відчинилися без гуку.

Сидить кохана, схиlena на руку,
у срібній чаші на столі вино.

Пригуб вина — і кров розворуши
пломінною із виногrona кров'ю.

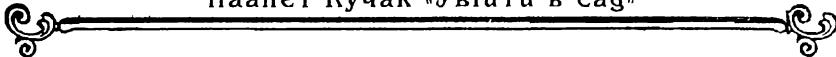
А я того вина, що звуть любов'ю,
тобі у душу переллю з душі.

66.

У дворі білизна сохне —
струменить від неї свіжо.
Повна вітру, повна сонця
там сорочка білосніжна.

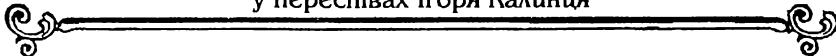
Диво-пальцями нашито
і птахів. І квітів раю.
Дам за ту всі скарби світу,
що сорочку цю вдягає.

67.

Білоперса, у сукні прозорій,
я торкнувсь до грудей і до рук.
Диво, Боже, яви після мук:
хай кохана до серця пригорне.

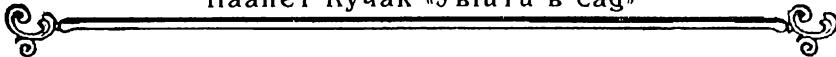
Я молю тебе. Боже: тепер Ти
у коханні мене не забудь —
хай би так я, милуючи грудь,
міг на грудях коханої вмерти.

68.

— Не переважить тебе, мила,
коштовний яхонт чи алмаз.
Трояндова вода пролилася
на тебе з тисяч срібних ваз.

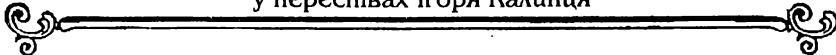
— Тобі за цю солодку мову
моїх грудей туті плоди.
Сам відслони тонку покрову —
як в сад ввіходять — увійди!

69.

Я покохав, я затужив,
та ліпшої не прагну долі.
Ти — з виноградної лози,
і білої, і молодої.

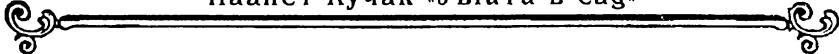
І, певно. Бог тебе різьбив!
То що пересуди і кпини —
будь навіть тисячу разів
усім ти нехристка-туркиня.

70.

Грає море у привіллі —
то у тебе груди, мила.
Я — в гарячці. Тільки хвилі,
від недуги тої сділять.

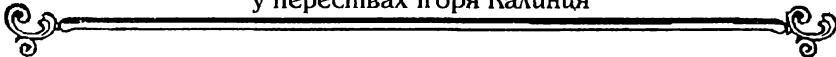
Потопути б, наче в морі,
у твоїх міцних обіймах —
і заснути після змори
в затінку, що вслали вій...

71.

Ловчий соколе, чому ти
вдень полюєш дичину?
В мене пір'я з перламутру,
очі клеяться до сну.

Ловчий соколе, для тебе
я незвична дичина:
ти полюй у нічку темну —
пташка я, але нічна.

72.

Що за очі у тебе такі:
спопелять-заморозять нараз?
І до тла можуть брови тонкі
зруйнувати прекрасний Шіраз.

Той, хто раз вчує голосу чар,
і в Aleppo ѹ в Дамаску з тих пір
не на сонце, зі смутком в очах
лиш на тебе звертатиме зір.

73.

Сині очі — чи у силі
їм зрівнятись Мсирське море?
А твоє волосся — хвилі,
що їх вітер мірно горне.

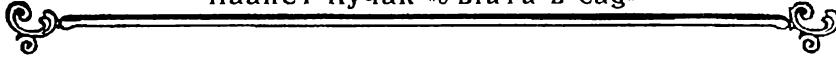
Ти — і стрункість тополина,
ти — і яблуко рум'яне.
Пахощі від тебе плинутъ
дужче, як від рож духм'яних.

74.

Коханий мій, зостанемось обоє,
на ложе килим розстелю барвистий.
На ньому ми куріпку будем істи
і попивати хмелені напої.

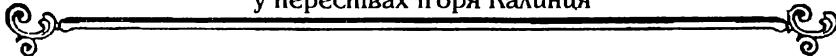
Я піднесу за тебе повен дзбанок
(чи є напій хмільніший від любові?),
прозоротканий одягну серпанок,
щоб міг ти груди бачити шовкові.

75.

Гей, нема мені до пари!
Скелю міццю переважу.
І висока я, мов хмара, —
всьому світу недосяжна.

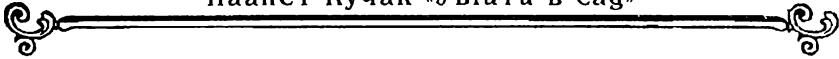
Тільки той мені до міри,
в кого лук пружній з ялиці,
тятива — із вовка шкіри,
сам — із лицарів він лицар.

76.

Я — дика птаха, чоловіче,
з чужими птахами у небі.
І клич-не клич — даремно кличеш,
мене не вдержиш коло себе.

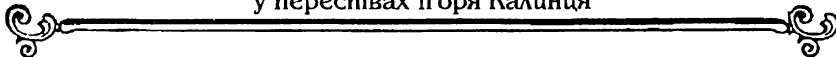
І не замкнеш мене у клітку,
хай навіть золотом оздобну.
Весь світ збери — він буде свідком,
що не докличешся додому.

77.

Чути у тиші ранковій:
грає струмок, шепче колос.
Любки прекрасної голос
понад ті звуки чудові!

Ті, що слабкі на пестунок,
раз поцілуєть зі звички —
це ж бо до другої нічки
свій бережуть поцілунок.

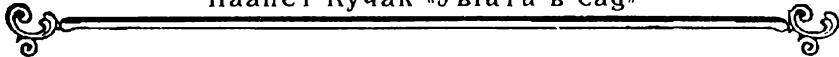

78.

Чи знаєш, що у тебе
я був в минулу нічку?³
І до нестями в темінь
обџілував я щічки.

Ти спала — не зважала
на пестощі юначі.

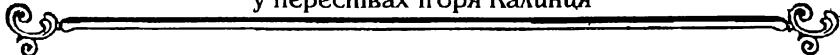
А чи до мене з жалю
лише вдавала сплячу?³

79.

Куди не йду, не кину зір —
краса ж ти невимовна!
Усі подібні тут до зір,
лиш ти — як місяць вповні.

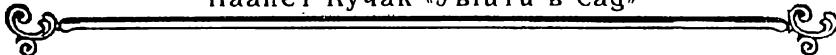
Віншують в новорічний час
лиш раз у рік та й годі.
Сто тисяч свят мені нараз:
тебе уздрів сьогодні.

80.

Чудовна ти! тебе створив сам Бог.
Благословенна породілля-мати.
Ні місяцю, ні сонцю — їм уздвох
з тобою у світанку не зрівнятись.

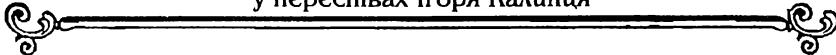
О, ти — світання молода зоря:
лиш ніч вмирає — вже вона розквітла —
в країну греків лине, за моря,
щоб відділити темряву від світла.

81.

О місяцю, мій джуро!
Їй передай поклін:
вона живе за муром
(під деревом — ослін).

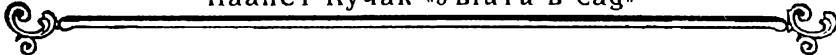
П'є з голубої чаші,
і на вустах одно:
«Що є для нас найкраще?
кахання і виню!»

82.

Високий місяцю, що коїш
в безмежжі ночі з краю в край?
Крізь вікна в срібляних покоях
милуєшся на сонних краль.

В моєї милої сорочка
розціплена, щоб ти осяв
ясне міжперся — і урочим
відзолотився в небеса.

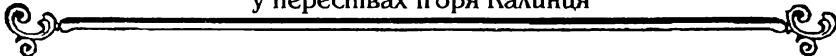

83.

Прийшла пора любовних мук,
бо юні ми обоє.

Твій стан пружний, неначе лук,
нап'ятий перед боєм.

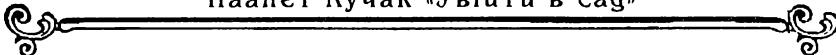
А груди — сад, тугий горіх,
поранок невсипуцький:
чим більше оголяю їх —
світає щораз дужче.

84.

Був би я твоя сорочка,
злотом вишита, єдвабна,
обвивав би стан дівочий,
обіймав би шию звабно.

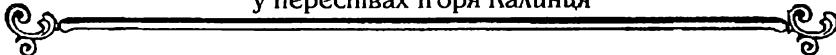
Став би я водою в чаші
чи п'янким з гранату трунком:
лиш пригуб — а я тим часом
розвечуся поцілунком.

85.

О стрункостана молода!
В очеретах — перед очима —
стоїть гінка очерстина,
і ти — очеретина та.

Б'є жигтедайне джерело
з твоїх грудей. О, той щасливий,
хто там припав: йому по жилах
безсмертя щедро потекло.

86.

Ти до нашої криниці
нахилилася із дзбанком —
і скотився в воду місяць
із твоїх грудей єдвабних.

І тепер я заздрий тому,
заздрий тому і ворожий,
кому сяє місяць вповні
на твоїм пуховім ложі.

87.

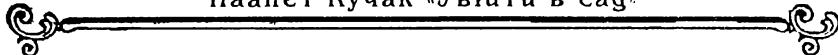
Я кохану зустрічаю
і запитую для жарту:
— Що цілунок нині вартий,
бо ціни йому не знаю?

— Гріш ціна, як він за гроші!
Цілуватися не стану.
Коли я тобі жадана,
то цілуй, цілуй, я прошу.

88.

— Ось гранат у подарунок:
скільки зеренець —
то за кожне пощілунок,
і на тім кінець.

— Ой, який ти нерозважний,
дурник, звісна річ.
Щоб за кожне? таке скажеш —
закоротка ніч.

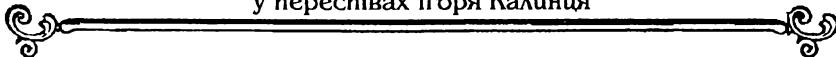
89.

Спішать мені звістити вість:

— Іде твоя кохана!

Ходім назустріч їй, бо гість
для серця довгожданий.

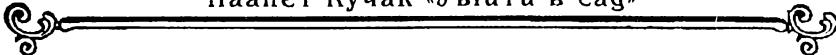
І найдорожчу з-поміж всіх
щілюючи пригорнем,
зберем пилинки в неї з ніг —
на рану чудотворні.

90.

Поцілунок прошу в поганулі:
так і так, мовляв, безлюдне й темно...
Погануля губки лиш надула: .
— Ой ні-ні, ім'я ж бо добрє в мене.

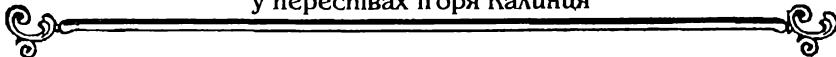
А красуня крізь вікно те вчула:
— Погануля завше хлопцям клопіт,
ти проси у кралі поцілунок,
вона знає, що то гарний хлопець.

91.

Невже мій миливій став ченцем?
Як грім з ясного неба.
Не вірю в це, не вірю в це,
як вірю, Боже, в тебе.

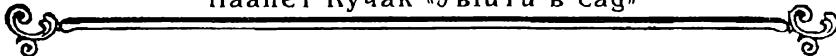
Він тільки пив меди п'янкі, —
як питиме з криниці?
Носив єдвабні сорочки —
тепер волосяницю?..

92.

Мені хвалився місяць:
— Я мов мандрівець твій...
Хвастуне, схаменися,
рівнятися не смій.

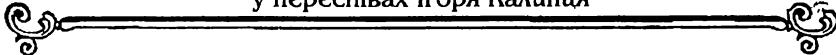
Були в моого мандрівця
(такого не знайти):
вуста — гаряча крівця,
вус — ниті золоті.

93.

Я персикове деревце.
Я ріс між диких скель.
Взяли мене звідтіль живцем
у сад чужих осель.

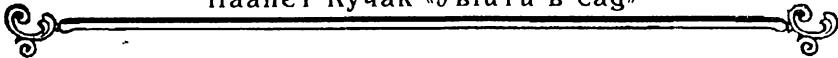
Мішають цукор до води,
вкривають від завій...
О, віднесіть мене туди,
де води снігові.

94.

Як пісня багато нам важить!
Сьогодні мені заспівай
про дні — не колишні, а наші,
про рідний, далекий нам, край.

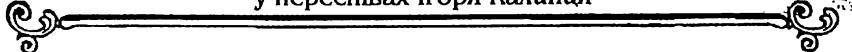
Співаймо оманливі вірші,
краянів добром увінчай.
Ти знаєш, що я є мандрівець —
мандрівнику все у печаль,

95.

Прокленала мати сина:
— Не поткнись сюди ногою —
Іди, сину, у чужину
неприкаяним ізгоєм.

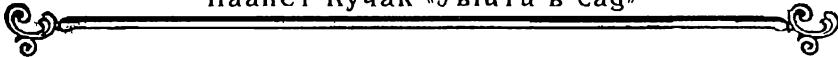
Будеш спати край дороги,
камінь в головах дорання...
Буде в тебе тільки того,
що на Бога уповання.

96.

Не насміхайся над ізгоєм,
бо й сам ізгоєм побредеш,
за домом рани не загоїш
ніяк, ніколи і ніде.

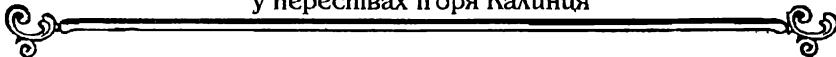
На чужині, як навіть повінь
тебе покриє золота, —
те золото — сама половина,
коли ти з милою розставсь.

97.

В долоні взяв я всенъкий світ,
у нього глянув, як у люстрово —
там доброго ніяк не густо!..
І відвернувся сам не свій.

Нема кого сердечно обійнятъ,
з ким розділити хліб-сіль щиро.
Та й ще огудять цілим миром —
і стане правдою брехня.

98.

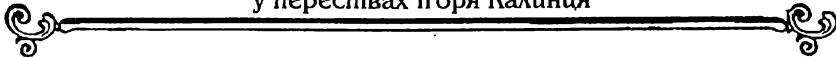
Відлинула душа моя
із мого тіла в небо.
Я заридав: а якже я?
яке життя без тебе?

Відповіла душа тоді:
— Ти як дитя наївне!
Коли розвалюється дім,
господар йде з руїни.

99.

Коли людину полонять думки,
турботи світу ринуть враз юрбою,
для неї цукор видастися гіркий,
а гіркота буде її напоєм.

Вода холодна обпече вогнем,
а від вогню вона, як свічка, сплине.
Життя спокійне так її пригне,
і не збагне, що то — життя спокійне.

100.

Ісма страшнішого над злом,
над людське зло, о Боже!
Сам Ти, мабуть, не допоможеш,
щоб зло нас боком обійшло.

Цар звірів — лев — і той закляк
у ланцюзі в залізній кліті.
До недосяжної блакиті
орла зриває переляк.

101.

Раз мудреця просили: поможи
спізнати відповідь вичерпну:
нащо людині сам Творець вложив
безсмертну душу в тіло смертне?

І відповів мудрець: душа із дна,
із низовин піднесла тіло.

А ще коштовним каменем вона
оправу тлінну освітила.

У бібліотеці альманаху українців
Європи «Зерна» (поетична серія)
готуються до друку:

Юрій Гаврилюк
«Голоси Підляшшя»

Володимир Шилан
«Найвище що цінно - Свободу»

Ольга Петик, Микола Слабак
«Віконце Світу широкого»

Микола Побелян
«Поезії...»

Павло Головчук
«Корінням з України»

«На зламі тисячоліть»

(Антологія української поезії на європейському
континенті поза межами України)

У бібліотеці альманаху українців
Європи «Зерна» (постична серія)
вийшли друком:

Оксана Шморгун

«Благословенна будь, моя далека і єдина»

Iван Киризюк

«На дорозі із кирилиці»

Оксана Дзера

«Недовершена вершина»

Віктор Остапчук

«У білих покоях»

Анатолій Мойсієнко

«Шахопоезія»

Ліда Мельник

«Вистава з одним антрактом»

Оксана Печарська

«Роздертість простору»

Ольга Фельбаба-Косач

«Коли цвітуть троянди»

Зореслава Коваль

«Пісня кришталю»

Марія Шунь

«Крилатий Симаргл - прототип християнського Юрія-змієборця»

Злата Угрин

«Поезія»

Анастасія Угрин

«Приходьте спочатку»

Ігор Павлів

«Безкрилої любові не буває»

Любомир Угрин

«Імена осені»

Тарас Мурашко

«Поезії та інтерпретації...»

Милан Регула

«Поезії...»

Надія Мориквас

«Спокуса вічністю»

Вікторія Чорноброва

«Плач українки»